

Vse te skladbe datirajo iz najnovejšega časa in nam poleg že imenovane „Jeftejeve prisege“ približno kažejo nivó sedanje slovenske svetne glasbene literature. Tega, kar smo v tem pogledu dosegli, smo lahko veseli. Vsaka izmed omenjenih skladb ima svoje vrline, radi katerih je zaslužila vstop v dvorano.

Sattnerjev „Naš narodni dom“ je solidno umerjen, nekak klasičen zbor, poln navdušenja za narodno stvar; Adamičeva „Zapuščena“ je krasen modern zbor, ubran v otožnomile strune; Kimovčev „Izgubljeni cvet“ je zanimiv po velikem blagoglasju in zato vrlo učinkujoč; Jenkovo „Vabilo“ je fino zložena skladba kaj gladkega toka, Adamičev „Scherzando“ je v resnici močno originalen, skrajno modern in istotako težak za proizvajanje; ljubka in prijazna in hvaležna skladba pa je dr. Schwabovo „Mlado jutro“. Vsi zbori, drug za drugim, so se zelo točno in efektno proizvajali. Posebno dovršeno med a cappella-zbori se je posrečil Kimovčev mešani ter oba moška zbora. Brilljanten je bil v „Scherzandu“ *pp* in *ff*, oziroma prehod iz enega v drugega. —

Klavirsko spremljanje je zelo dostojno oskrbela gospiča Vida Prelesnikova. —

„Glasbeni Matici“ in njenemu prezaslužnemu koncertnemu vodju smemo zopet enkrat prav iskreno čestitati na krasnem vsestranskem uspehu.

Slovenskim skladateljem pa: Prodirajmo naprej!

Stanko Premrl.

1910

Smrti lek. Pesem Smrti lek na str. 153 je zadnja, ki nam jo je poslal za list pokojni pesnik Anton Medved.

Umril je v Ljubljani slikar Ludovik Grilc. Bil je tih in ljubezniv značaj, priden slikar, vesten delavec, ki je mnogo slikal za cerkve in od katerega imamo tudi dobrih portretov.

Naša narodna pesem. V monakovski reviji „Kunstwart“ t. l. št. 11. čitamo pomembno oceno naše narodne „Regiment po cesti gre“. Referent namreč opozarja na jugoslovansko narodno glasbo in pravi: „Unser erstes (to je „Regiment“, ki stoji na prvem mestu v muzikalni prilogi poleg treh hrvaško-srbskih) halte ich für eine Perle höchsten Ranges. In wenigen Zeilen — welch ein lebendiges Bild! Das blühende, frische Bauernmädchen, das auf der Anhöhe steht, das Regiment auf der Straße vorbeimarschieren sieht, ihren Liebsten erkennt und vor Freude jubelt über den schönen grünen Strauß, den er am Hute trägt — wie ist das unmittelbar geschaut! Die Melodie belebt und gibt der Zeichnung Licht und Farbe. Der Marschrhythmus fixiert die Grundstimmung; die Pausen des Textes werden organisch durch jauchzende Kadenzen ausgefüllt und selbst die Wiederholung des „grünen, grünen Straußes“ dient nur dazu, die Vorstellung besonders hervorzuheben. Man glaubt den Burschen nun wirklich maiengrün vor sich zu sehen. Ich halte das knappe Liedchen für ein wahres Meisterstück der Volkskunst.“ To priznanje mora veseliti vsakega prijatelja naše narodne poezije. In ali je samo ta pesemca „Meisterstück der Volkskunst“? Kadar bomo imeli popolno zbirko svojih narodnih napevov, bomo se približno vedeli, kako veliko bogastvo motivov tiči v naši narodni pesmi, ki samo čakajo mojstra, da jih splete v krasen venec, umetniško delo — našo „narodno qpero“. Mogoče pa nas doleti usoda, da nam kak Lehár pobere bisere in obogati z njimi tuje muzikalno slovstvo. Najbrž bo tako. Želeli bi, da nam vstane kmalu mojster Prešernove umetniške individualnosti, ki nam bo na glasbenem polju združil antiko in moderno ter — narodno poezijo. Da bi skoro prišel tisti čas!

J. Puntar.

Mednarodni muzej za jamsko znanstvo v Postojni. Raziskovanje podzemeljskih jam po avstrijskem Krasu je v zadnjih desetletjih presenetljivo napredovalo. Ne samo že znane jame in votline so se temeljito preiskale, ampak bilo je tudi nanovo raziskanih veliko število znamenitih jam. Kras ostane še vedno klasična dežela z ozirom na votline, in sicer ne samo radi števila, nego tudi radi obširnosti in globočine svojih jam in prepadov. Speleologija, katera se je po dolgoletnem spanju zbudila k novemu življenju, tvori predmet, ki obeta doseči mesto samostojne znanstvene discipline. Kar so dosedaj geografi in geologi vsled pomanjkanja potrebnega gradiva omenjali samo površno, postane v bodoče samostojen predmet, in sicer kakor s praktičnega, pravtako tudi s teoretičnega stališča, dočim se bode poudarjala njegova velika važnost v ljudskogospodarskem, nič manj pa tudi v geofizikalnem, palaeontološkim in antropološkim oziru. Osnoval se je odbor strokovnjakov in odličnjakov, v katerem je med drugimi tudi sedanji voditelj poljedelskega ministrstva; ta odbor hoče pospešiti znanstveno preiskavanje kraških jam. Da bi se

NOVI JOHANNESBURŠKI KOMET 1910 A

mogla hraniti vsa različna naravozgodovinska in slovsvena jamska tvarina v enem poslopju, je sklenil ta odbor postaviti na primeren način muzej za znanstvo podzemeljskih jam. Ker pa ima Notranjska priznana največje in najkрасnejše kapniške jame, obširne vodne votline, poleg tega tudi posebno jamsko fauno (katero zastopa obče znana človeška ribica), dalje se nahajajo tu bogate tvorbe diluvialne jamske faune in ostanki nekdanjih jamskih prebivalcev, vsled tega si je izbral odbor mesto Postojno kot najbolj primeren kraj, kjer bi se zgradil omenjeni muzej.

Franc Ondříček, slavni češki goslar, je slavil tridesetletnico svojega umetniškega delovanja. Sedaj je profesor na Dunaju.

Celist J. Stano je koncertiral v Ljubljani.

Pianist Anton Foerster, rojen Ljubljancan, sedaj profesor na „Chicago Musical College“ v Ameriki, je privedil v Chicagi sijajno uspel koncert.

Slovensko gledališče. Deželni odbor je za bodočo sezono oddal deželno gledališče Dramatičnemu društvu, a z gotovimi pridržki. Deželni odbor je na mesec pridržal dva dneva, da morejo ob njih nastopiti domači igralci-diletanti. Na ta način je mogoče, da si izobrazimo domačih dramatičnih talentov.